

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	04.09.2026, Kuressaare
Koostaja ametinimetuse ja nimi:	ringkonnaprokurör Rainer Amur
Ametiasutuse nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	26274000134
Kuriteo kvalifikatsioon:	karistusseadustik (edaspidi KarS) § 423 lg 1
Kahtlustatava nimi:	XXX XXX (ikXXX)
Kuriteo toimepanemise aeg:	29.05.2026

Lääne prefektuuri Kuressaare politseijaoskonnas on 05.06.2026 alustatud kriminaalmenetlus kriminaalasjas nr 26274000134 KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritavas kuriteos, mis seisneb selles, et juhtimisõigust omav ja kaine XXX XXX juhtis 29.05.2026 kella 11.15 ajal Saare maakonnas Saaremaa vallas XXX XXX XXX XXX mootorsõidukit Nissan Navara registreerimismärgiga XXX XXX koos järelhaagisega Tiki registreerimismärgiga XXX XXX, millele oli paigaldatud isetehtud puidust äärised ja neli lahtist pinki, kus sõidutati reisijaid. Liiklusseaduse (edaspidi LS) § 34 lg 2 kohaselt tohib sõitjaid vedada ainult valmistaja poolt sõidukis ettenähtud kohtadel ja viisil. Seega sõitjate vedamine haagises ei ole lubatud, kuna haagis ei ole valmistaja poolt sõitjate vedamiseks ette nähtud. Haagisel ei olnud mingit turvavarustust, mis kaitseks selles viibivaid sõitjaid. XXX XXX juhtis tema jaoks võõrast mootorsõidukit, mille tõttu ei tunnetanud ka pidurite tugevust. XXX XXX võttis XXX sadamast mootorsõiduki haagisele inimesed sh XXX XXX ning asus mootorsõidukiga liikuma XXX surnuaia poole. LS § 50 lg 7 p 2 järgi ei tohi juht järsult pidurdada, kui see pole vajalik ohutuse tagamiseks. XXX XXX, kes ei tunnetanud mootorsõiduki piduri tugevust, jõudes mööda XXX XXX kalmistu väravate juurde, vajutas ettevaatamatusest liiga tugevalt mootorsõiduki pidurile, mille tõttu mootorsõiduk jäi järsult seisma ning haagisel viibinud reisija XXX XXX kukkus haagiselt teele, mille tagajärjel sai eluohtliku tervisekahjustuse s.o II kaelalüli II tüüpi murru (telglülilihamba aluse murru) vähese nihkega tahapoole ning nahaaluse verevalumi paremale poole otsmikule.

XXX XXX rikkus ettevaatamatusest järgmisi LS nõudeid: LS § 34 lg 2 – *Sõitjaid tohib vedada ainult valmistaja poolt sõidukis ettenähtud kohtadel ja viisil. DIE-alamkategooria autorongi koosseisus olevat haagist ei tohi kasutada sõitjate veoks. Sõitjate veoks kohandatud veoauto veoseruumis või kastis tohib isik sõita vaid saarel, välja arvatud püsiasustusega väikesaarte seaduse tähenduses suursaarel, kasutatavas veoautos tingimusel, et selle jaoks on veoseruumis või kastis allpool luukide ülemist serva istumiseks tagatud sobiv, ohutu ning kinnihoidmist võimaldav koht, kusjuures suurim lubatud sõidukiirus ei tohi ületada 40 kilomeetrit tunnis; LS § 50 lg 7 p 2 – Juht ei tohi: järsult pidurdada, kui see pole vajalik ohutuse tagamiseks.*

XXX XXX pani toime mootorsõiduki juhi poolt liiklusnõuete rikkumise ettevaatamatusest, kui sellega on tekitatud inimesele raske tervisekahjustus, s.o KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Antud kriminaalasjas puudub avalik menetlushuvi ning kahtlustatava süü ei ole suur järgmistel asjaoludel:

Kriminaalmenetluse seadustikus (edaspidi KrMS) §-s 202 sätestatu kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on kahju

heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. KrMS § 207 lg 7 järgi võib prokuratuur nimetatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja määrata kohustused, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse. Käesolevas kriminaalasjas kahtlustatavale etteheidetava kuriteo näol on tegemist teise astme kuriteoga, mille eest KarS eriosa näeb ette võimaliku karistusena rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse. Seega esmased eeldused KrMS § 202 kohaldamiseks on olemas.

Kui hinnata kriminaalasjas kogutud tõendeid nende kogumis, siis nähtub, et kahtlustatav on küll liiklusõnnetuse põhjustamises süüdi, kuid antud süü selle teo puhul ei ole niivõrd suur, et asja peaks saatma kohtumenetlusse. Kahtlustatav oli kaine, omas vastava kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust, ei ületanud kiirust, õnnetuse tekkemehhanism oli kerge. Kahtlustatava näol on tegemist naisterahvaga, keda on võimalik mõjutada hoolikamalt liikluses käituma ilma kohtuliku karistuseta. Antud juhul on tegemist liiklusõnnetusega selle sõna õiges tähenduses (kogemata juhtunud liiklussituatsiooniga, mis päädis tahtmatult kannatanule raske kehavigastuse tekitamisega), kus on palju kergendavaid asjaolusid ja puuduvad raskendavad asjaolud. Liiklus on küll elusfäär, mille vastu avalikkusel peab olema eriline usaldus, kuid igasse toimunud liiklusõnnetusse ei saa suhtuda ühtse kaaluga, vaid hinnata tuleb konkreetse liiklusõnnetuse asjaolusid, isikute käitumist ja isikuandmeid, mis käesoleva liiklusõnnetuse puhul on vaadeldavad kergendavate asjaolude foonilt. Liiklusõnnetuse peamine põhjus oli liiga järsk pidurdamine, mis tuli aga sellest, et kahtlustatav asendas sellel päeval autojuhti, kes muidu selle sõidukiga sõidab ning selle tõttu ei tundnud ta sõiduki pidurite tugevust ja vajutas pidurile liiga tugevalt. Õnnetusejärgselt pakkus kahtlustatav ka kannatanule abi st tõi külmakotid kaelale.

Kannatanu sai liiklusõnnetuse tagajärjel füüsilist ja moraalset kahju. Kuna sõiduk, millega liiklusõnnetus põhjustati oli kindlustatud, pöördus kannatanu esindaja abil kindlustuse poole kahjuhüvitise saamiseks. Kannatanu ja Salva Kindlustus AS saavutasid tekitatud kahjude osas kompromissi ja kindlustusandja on selle ka täitnud s.t kannatanule on tekitatud kahju hüvitatud, mistõttu kannatanu loobus kriminaalmenetluses tsiviilhagi esitamisest.

Kannatanu on ülekuulamisel avaldanud, et saab aru, et tegemist oli halva õnnetusega ning ta ei soovi autojuhi karistamist, kuid soovib, et inimesi transporditaks XXX XXX turvalisemalt. Prokuratuur on kohtumisel kahtlustatavaga sellele asjaolule tähelepanu juhtinud ning palunud leida liiklusseaduse kohane viis inimeste transportimiseks (nt veoautoga).

Avalik menetlushuvi on olemas, kui isiku suhtes on enne uue kuriteo toimepanemist kolme aasta jooksul kriminaalmenetlus otstarbekuse tõttu lõpetatud või kui kahtlustatav on uue kuriteo toimepanemise ajal kohtu poolt määratud katseajal või kui kahtlustataval on kustumata karistust tahtliku kuriteo eest, või teo on toime pannud isik, kellel peavad avaliku ülesande täitmisest tulenevalt olema kõrged kõlbelised omadused või kelle suhtes peab avalikkusel olema kuriteo asjaoludega seondult kõrgendatud usaldus või kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Käesoleval juhul avalik menetlushuvi puudub. Kahtlustatav oli kuriteo toimepanemise ajal kaine, kiirust ei ületanud ning omas vastava kategooria mootorsõiduki juhtimise õigust s.t raskeid liiklusrikkumisi toime ei pannud. Kahtlustatavat ei ole kriminaalkorras ega väärteokorras karistatud s.t teda ei ole kunagi karistatud ka ühegi LS rikkumise eest, mistõttu saab väita, et kahtlustatav on liikluses olnud seni eeskujuliku käitumisega. Samuti ei ole tema suhtes varem otstarbekuse kaalutlusel kriminaalmenetlust lõpetatud. Kahtlustatav ei ole avaliku elu tegelane ega täitnud avalikku ülesannet. Seega ei ole kahtlustatav varasemalt olnud kuritegeliku käitumisviisiga ning puudub põhjendatud alus arvata, et taoline käitumisviis võiks tal tekkida tulevikus. Prokuratuuri hinnangul saab asuda seisukohale, et tegemist oli ühekordse kuriteotunnustega ettevaatamatu teo toimepanemisega ja ka üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole isiku karistamine vajalik. Kuritegude toimepanemine ei ole kujunenud kahtlustatava elustiiliks ega sagedaseks käitumismustriks.

Arvestades eeltoodut ja asjaolu, et kahtlustatava süü ei olnud suur, ta on valmis võtma endale kohustused tasuda kriminaalmenetluse kulud ja maksuma annetusena sihtotstarbeliseks kasutamiseks kokku lepitud rahasumma ning on oma teoebaõigust mõistnud, puudub käesoleval juhul vajadus isiku kriminaalkorras karistamiseks.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26274000134 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik: kohustada XXX XXXit:
 - 2.1 Mitte toime panema uut KarS § 422 või § 423 kuritegu käesoleva määruse allkirjastamisest kuni **04.03.2027**. Nimetatud nõude eiramine toob kaasa käesoleva kriminaalasja menetluse viivitamatu uuendamise.
 - 2.2 Maksta sihtotstarbeliseks kasutamiseks 300 (kolmsada) eurot üldsuse huvides MTÜ Tuulpius arveldusarvele selgitusega „Sihtotstarbeline makse“ **tähtajaga 04.03.2027**.
 - 2.3 Maksta sihtotstarbeliseks kasutamiseks 300 (kolmsada) eurot üldsuse huvides MTÜ Kergejõustikuklubi Saare arveldusarvele selgitusega „Sihtotstarbeline makse“ **tähtajaga 04.03.2027**.
 - 2.4 Kirjutama kannatanu XXX XXXle vabanduskirja ning saatma selle kannatanu e-posti aadressile XXXXXXXX **tähtajaga 04.11.2027**.
 - 2.5 Tasuma kriminaalmenetluse kulud 155 eurot **tähtajaga 04.03.2027**.
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: vt punkt 2. **Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.**
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: XXX XXX sadama turvakaamera salvestus jätta digitaalselt e-toimikusse.
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei ole vaja teatada ega kustutada.
7. Kriminaalmenetluse kulud: isiku kohtuarstliku ekspertiisi kulu summas 155 eurot (vt punkt 2.5).
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale XXX XXXile, kannatanule XXX XXXle ja tema esindajale Olavi-Jüri Luigele (Luik).
9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
10. Käesoleva määruse koopia saata teadmiseks Tervisekassale e-posti aadressil: noudeinfo@tervisekassa.ee.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Rainer Amur
ringkonnaprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja
punktis 2 nimetatud kohustustega nõus: _____

(nimi ja allkiri)

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse, milles kohustuste täitmiseks vajalikud toimingud ja õiguslikud tagajärjed on üksikasjalikult kirjeldatud, kätte saanud:

(kuupäev ja allkiri)

Käesoleva kohustuse täitmine ei välista teo tagajärjel kaudselt kahju saanud isikute poolt varaliste nõuete esitamist teo toimepanija vastu, mh on Tervisekassal õigus välja nõuda tervisekassa poolt hüvitatud kannatanute ravikindlustushüvitised.